

OPFØLGNING ARBEJDSPLAN 2016

FEBRUAR 2017

OPFØLGNING PÅ ARBEJDSPLAN 2016

Danmarks Statistiks Arbejdsplan og Strategi 2020

2016 var det første år for implementeringen af Danmarks Statistiks nye strategi, Strategi 2020, og for et nyt format for vores arbejdsplan med en tæt kobling til strategien. Arbejdsplan 2016 beskriver for hver af strategiens fem hovedtemaer – Ydelser, Processer, Datakilder, Datasikkerhed og Statistik-samarbejde – de aktiviteter, der i årets løb skal understøtte strategirealiseringen.

Resultater 2016

Nedenfor gives et overordnet overblik over, hvordan det er gået med implementeringen af de væsentligste strategiske initiativer beskrevet i Arbejdsplan 2016 – illustreret med smileys. På de efterfølgende sider beskrives for hver aktivitet i Arbejdsplan 2016 de konkrete resultater for året.

VIGTIGE STRATEGISKE INITIATIVER I 2016

YDELSER	PROCESSER	DATAKILDER	DATA-SIKKERHED	STATISTIK-SAMARBEJDE
→ Hurtigere BNP 😊	→ Styrkelse af statistikkvaliteten 😊	→ Online fejlsøgning 😊	→ Fokus på datasikkerhed 😊	→ Bedre kvalitet af europæisk statistik 😊
→ Grønt nationalregnskab 😊	→ Moderniseret fejlsøgning 😊	→ Nemmere indberetninger 😞	→ Endnu skarpere sikkerhedsrutiner 😊	→ Overblik over offentlig statistik 😞
→ Forbedret datagrundlag for byggebranchen 😊	→ Fokus på forretningskritiske virksomheder 😊	→ Styrket leverance-sikkerhed 😞	→ Øget brug af afidentificerede data 😊	→ Udbredelse af ministerieordning og datavarehuse 😊
→ Erhvervsstatistisk datavarehus 😞	→ Kvalitetsmål for processer i statistik-produktionen 😞	→ Bedre udnyttelse af Big Data 😊	→ Principper for udveksling af mikrodata i Europa 😊	→ Uafhængighed, kvalitet og koordination som nøgleord i ny lov 😞
→ Bedre sammenhæng i energistatistikken 😞	→ Udvikling af bruger-evalueringer 😊	→ Digitale regnskabsdata 😊	→ Minimeret adgang til personhen-førbare data 😞	→ Interesse-varetagelse i EU og andre internationale fora 😊
→ Nye muligheder for geo-statistik 😞				

😊 = opfyldt

😞 = delvist opfyldt

😞 = ikke opfyldt

YDELSER

Tilpasning til brugernes nye og ændrede behov

Nye tal til det grønne nationalregnskab

Grønt nationalregnskab beskriver økonomiens afhængighed og påvirkning af miljøet. Det supplerer det traditionelle nationalregnskab og er et nyttigt redskab til at belyse bæredygtighed. Vi udvider bl.a. det grønne nationalregnskab med nye regnskabsmoduler for olie- og gasreserver, arealer, miljøbeskyttelse og branchernes materialestrømme og ved at opbygge et monetært regnskab for vand.

Nye globaliseringsstatistikker

Vi koordinerer et udviklings- og analyseprojekt om nordiske virksomheders internationalisering og placering i globale værdikæder. Projektet uddyber vores viden om internationale værdikæder og international handel ved at belyse betydningen af de strukturelle forskelle (fx virksomhedsstørrelse, dansk eller udenlandsk ejerskabsforhold).

Analysen af international handel har traditionelt fokuseret på handelen med *varer*. Med servicesektorens stigende betydning vil ny viden om styrkepositioner i Danmarks tjenestehandel være vigtig for politikskabelsen på erhvervs- og handelsområdet. Danmarks Statistik leder nu et nordisk analysearbejde om virksomheder, der eksporterer *tjenester*.

Nye statistikker på velfærdsområdet

Nye statistikker på velfærdsområdet giver en større forståelse for danskernes dagligdag og skaber input til politikudvikling og -opfølgning på området.

Udsatte børns, unges og handicappedes sundhedsforhold vil blive belyst i sammenhæng med en række baggrundsfaktorer for at bidrage med en bredere viden på området.

Der bliver udarbejdet virksomhedsspecifikke, kønsopdelte lønstatistikker på baggrund af indberetninger fra virksomhederne.

Nye kommunefordelte livskvalitetsindikatorer kommer til at belyse forskellige aspekter af objektive og subjektive livsforhold inden for økonomi, helbred, uddannelse, tryk, sociale relationer mv.

RESULTATER 2016

→ Det grønne nationalregnskab er blevet udvidet med oplysninger om industriens miljøbeskyttelse, olie- og gasreserver. Endvidere er vandregnskabet blevet udvidet med de tilhørende monetære oplysninger. Arbejdet med arealregnskabet er i god fremdrift, ligesom der er høstet en lang række erfaringer og gennemført en række udviklinger med relation til opgørelsen af branchernes materialestrømme. Endelig blev der i 2016 udviklet metoder til at udgive foreløbige energi- og emissionsregnskaber, der blev publiceret efter henholdsvis 6 og 9 måneder mod tidligere 14 og 21 måneder.

→ Danmarks Statistik har koordineret et projekt, hvor OECD, de øvrige nordiske lande og Nordisk Ministerråd deltog. Projektet har leveret to analyser *Services and Goods Exports from the Nordics*: <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1047303/FULLTEXT01.pdf> og *Nordic Countries in Global Value Chains*: <http://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/GetPubFile.aspx?id=28140&sid=nordglobchains> Ligeledes er der blevet afholdt konferencen *Positioning Nordic countries and enterprises in Global Value Chains* med deltagelse af repræsentanter fra danske og nordiske ministerier, danske og nordiske brancheorganisationer, danske og udenlandske forskere, internationale og nationale statistikkontorer.

→ Belysningen af udsatte børns, unges og handicappedes sundhedsforhold er ikke gennemført da den tager udgangspunkt i data fra lægemiddelregistre. På grund af en ændring af Apotekerloven (L184) er Danmarks Statistik afskåret fra at udarbejde statistik på baggrund af data i lægemiddelregistret.

I henhold til den reviderede lov om lige løn mellem mænd og kvinder, skal virksomheder med mindst 35 ansatte og med mindst 10 mænd og 10 kvinder med samme arbejdsfunktion, have tilsendt en kønsopdelt lønstatistik, som bygger på deres egne indberettede data. Ultimo august fik de sidste af de ca. 1500 virksomheder tilsendt deres statistik.

15. september blev de nye livskvalitetsindikatorer offentliggjort i Statistikbanken og i en NYT artikel. Der blev på samme tid afholdt fem arrangementer på fem gymnasier fordelt på de fem regioner. Arrangementerne havde deltagelse af borgere, politikere og de studerende på de enkelte gymnasier. Danmarks Statistik startede arrangementerne med at introducere resultaterne af målingerne, som blev kommenteret af en særligt inviteret lokalpolitiker, hvorefter der fra salen var spørgsmål og kommentarer til målingen.

Hurtigere BNP

I 2016 udvikler og tester vi nye metoder, så BNP-væksten kan offentliggøres 45 dage efter kvartalets udløb. Det er 15 dage hurtigere end tidligere, og der vil således være danske væksttal samtidig med tal fra hele EU.

Hurtigere offentliggørelse af regnskabsstatistik

Regnskabsstatistikkerne for den private sektor er en hjørnesten til beskrivelse af erhvervsstrukturen. Da brugerne har et stærkt ønske om at få disse data tidligere, vil vi fremover offentliggøre foreløbige tal på aggregeret niveau. Det er muligt i kraft af nye digitale datakilder. Foreløbige tal for *Regnskabsstatistik for private byerhverv* vil blive offentliggjort 10 måneder efter referenceåret og *Regnskabsstatistik for jordbrug* 6 måneder efter.

Bedre produktivitetstal for bygge og anlæg

Vi styrker statistikgrundlaget – og dermed kvaliteten – af produktivitetsopgørelserne for bygge- og anlægsområdet. Det sker gennem nye producentprisindeks baseret på data fra byggebranchen, administrative data, og nye oplysninger om virksomhedernes omsætning fordelt på art (fx nybyggeri og reparation).

Erhvervsstatistisk datavarehus

Et nyt datavarehus vil skabe et sammenhængende datagrundlag for mikroøkonomiske analyser. I de kommende år vil vi etablere en unik database med de væsentligste erhvervsstatistiske variable på firmaniveau til brug for forsknings- og policyformål. Datavarehuset vil belyse centrale samfundsøkonomiske problemstillinger i et helhedsperspektiv, fx sammenhængen mellem eksport og innovation eller jobskabelse og produktivitet. I år er der fokus på design af datavarehusets indhold og struktur.

Øget synlighed i samfundsdiskussionen

Tilstedeværelse i mediebilledet

Vores produkter og viden skal anvendes af medierne, når det kan tilføre en værdi for forståelsen af samfundsøkonomiske emner. Derfor vil vi være mere proaktive i vores mediarbejde. Brugere skal kunne se Danmarks Statistiks bidrag i et mediebillede, der har en overflod af informationer, som vi ikke har oplevet tidligere.

Vi vil skærpe vores opmærksomhed på begivenheder, som kan være anledning for Danmarks Statistik til at komme på banen med faktuel viden og analyse. Det vil ske ved tættere monitorering og målrettede indsatser, fx i forbindelse med relevante events.

→ Der er nu udviklet et system til beregning af BNP-indikatoren, der udkom som planlagt første gang 15. november 2016. Udgivelsen var i form af en Nyt ledsaget af en kort dokumentation af beregningerne. Der arbejdes fortsat på at forbedre pålideligheden af indikatoren som forventes udgivet regelmæssigt i 2017.

→ Foreløbige tal for Regnskabsstatistik for private byerhverv blev offentliggjort i Nyt nr. 455 31. oktober 2016. Regnskabsstatistik for landbrug blev offentliggjort i Nyt nr. 314 12. juli 2016 og i statistikbanken på baggrund af foreløbige tal, mens endelige tal for hele jordbrugsområdet blev offentliggjort i statistikbanken 30. september 2016.

→ Opgaven er blevet udført. Der indhentes nu detaljerede omsætningstal og oplysninger om køb af underentrepriser, for at etablere et tilfredsstillende grundlag for en mere detaljeret produktopdeling af produktionsværdierne i det endelige årlige nationalregnskab. For at belyse prisudviklingen i bygge og anlæg mere retvisende er der etableret nye prisindeks i form af producentprisindeks svarende til den produktopdeling, der fremover skal anvendes i nationalregnskabet. Langt størstedelen af opgaven er overgået fra udvikling til drift. Indarbejdelse i nationalregnskabet påbegyndes i 2017 og afsluttes i 2018. Der er lavet testberegninger ud fra de nye primærstatistikkers resultater og sammenholdt resultaterne med de nuværende resultater for bygge- og anlægsaktiviteten.

→ Dette initiativ er ikke blevet igangsat, da finansieringsgrundlaget i form af midler fra forskningsinfrastrukturprogrammet ikke er blevet bevilget i 2016.

→ Det har kun i mindre omfang været muligt at gennemføre en mere proaktiv tilgang i pressecarbejdet i 2016. Det er lykkedes i løbet af året at identificere udvalgte begivenheder, hvor vi har spillet ind med fakta. Det gælder fx Brexit-afstemningen i juni måned, det amerikanske præsidentvalg i november samt flere konferencer og årsmøder. I relation hertil er der fx udarbejdet faktaark eller tematiske Nyt fra Danmarks Statistik, som er blevet brugt af medier m.fl.

Deltagelse i debatten

For at bidrage til samfundsdebatten på områder, hvor vi kan tilføre værdi, vil vi deltage aktivt på seminarer, konferencer og arrangementer, hvor vores medarbejdere er i direkte dialog med vores brugere. Også i år benytter vi Folkemødet til at sætte udvalgte temaer til debat i Allinge. Vi understøtter i lighed med sidste år andre organisationers deltagelse i Folkemødet med et tilbud om gratis at få besvaret spørgsmål, når DST Survey hver dag gennemfører en befolkningsundersøgelse for belysning af aktuelle temaer for alle arrangører på Folkemødet.

Styrket relevans af de statistiske udgivelser gennem analyser

Analyser, der perspektiverer statistikken

Vi har oprettet en analysefunktion for at sikre et større analytisk indhold i vores udgivelser. Dette arbejde skal skabe større fokus på perspektivering i statistikken og på sammenhængene på tværs af statistikkerne. I år vil vi bl.a. komme med:

- en mere intuitiv oversigt over de mange indikatorer, som belyser konjunkturudviklingen,
- en mere fuldstændig analyse af husholdningernes formuer samt
- en analyse af udviklingen i tvangsauktioner i de enkelte kommuner.

Udbygning af indtægtsdækket virksomhed i respons til markedsmuligheder og behov

Flere kunderettede produkter

En af Danmarks Statistiks forpligtelser er at tilbyde løsning af statistiske opgaver, som ligger ud over det, der kan finansieres inden for statistikprogrammet. For at potentielle interessenter kender de muligheder, vi tilbyder på basis af de offentlige statistikdata, vil vi arbejde med at øge kendskabet til vores statistikprodukter og -tjenester.

Vores hjemmesideindhold optimeres og gøres mere brugerorienteret, og vi etablerer på den måde en tættere dialog med vores kunder. Et eksempel på nye produkter, specielt udviklet på grundlag af kundebehov, er en række geo-statistiske produkter, der vil gøre det lettere for kunderne at kombinere traditionelle registeroplysninger fra Danmarks Statistik med geografiske data og analyser. Disse geo-statistiske produkter er stærkt efterspurgt, og vi vil fortsat arbejde på at købe data fri, så en del af dem kan stilles gratis til rådighed for brugerne.

På surveyområdet vil vi også understøtte kundernes muligheder på nye områder. Fx inden for økonomiske forskningsforsøg med registrering af deltageradfærd, online undersøgelser med meget hurtige resultater og visuel præsentation med geografiske markeringer af specifikke hændelser.

→ Vi deltog i Folkemødet i juni 2016 med fem DST-events. De fem DST-events omhandlede regional udvikling i Danmark, integration af flygtninge på arbejdsmarkedet, danskernes livskvalitet, FN's bæredygtigheds mål for Danmark og dansk erhvervsliv samt vold i hverdagen. Generelt var der en god søgning til DST-eventsene. DST's tilbud til andre deltagende organisationer om at få gennemført gratis befolkningsundersøgelser på udvalgte spørgsmål blev også i 2016 benyttet af en række organisationer. Denne aktivitet ligger i naturlig forlængelse af DST's mission om at understøtte offentlig debat om samfundsmæssige emner med fakta.

→ I løbet af 2016 har vi udgivet knap 30 analyser i udgivelsserien "DST Analyser", som kan findes på www.dst.dk/analyser. Analyserne har været med til at perspektivere og vise nye måder at bruge statistikkerne på.

Der er udviklet et såkaldt "Trafiklys", som giver et hurtigt overblik over konjunktursituationen. Analysen af husholdningernes formuer er udgivet som et arbejdspapir, mens analysen om udviklingen i tvangsauktioner ikke er gennemført.

→ På baggrund af efterspørgslen fra kunderne udviklede vi nye produkter i DST Consulting. Resultatet af en gennemgang af kundernes ønsker blev til to nye produkter – begge på baggrund af Beskæftigelse for lønmodtagere (BFL). Produkterne er lagt på vores hjemmeside klar til bestilling fra kunderne – Se: [Branchefordelt lønmodtagerbeskæftigelse](#) og [Lønmodtagerbeskæftigelse i kommunen](#).

Vi har ydermere udviklet standardprogrammer til modtagelse af geografiske data (delområder defineret af kunden selv) – og match til DST-adresser, således at vi kan afvikle kundeopgaverne hurtigere og netop med mulighed for at kombinere geografiske data med registeroplysningerne fra DST. Løsningen er blevet brugt ved skræddersyede opgaver i 2016, men vil indgå i nyt standardprodukt i 2017 (Pendling til og fra delområder).

Styrket kontakt til forskningsverdenen

Samarbejdsaftaler

Forskningsverdenen er en af statistikkens vigtigste brugere. I år formaliserer vi samarbejdet med en række videregående uddannelsesinstitutioner med aftaler om projektsamarbejde, samarbejde om dataudvikling, om udenlandske gæster samt om specialestuderende og ph.d.-uddannelse.

Nye muligheder for studerende

Vi vil i 2016 udbyde en række specialetilbud, hvor studerende kan få adgang til vores data og sparring fra vores medarbejdere i forbindelse med specialeskrivning inden for en række områder udbudt af os.

Fuld udnyttelse af digitale muligheder i formidlingen

Læs hjemmesiden fra tablets og smartphones

Danmarks Statistiks hjemmeside vil blive lettere at læse fra mobile enheder. Hjemmesiden har årligt mere end 10 mio. sidevisninger og besøges af mere end 2 mio. brugere. Stadig flere brugere tilgår hjemmesiden fra en tablet eller smartphone. For at give brugerne en bedre oplevelse på dst.dk bliver præsentationen automatisk tilpasset den enhed, brugeren benytter. Herudover får hjemmesidens design et mere moderne og brugervenligt udtryk.

→ Der er i samarbejde med Københavns Universitet i 2016 gennemført to faglige konferencer og aftalt to konkrete ph.d. forløb.

→ Der er etableret en pilot-ordning for specialestuderende, der kan skrive deres speciale i tilknytning til et statistikområde i Danmarks Statistik. Der vil blive etableret en formaliseret ordning i 2017.

→ I oktober 2016 lanceredes hjemmesiden, dst.dk, i nyt, responsivt design - læsevenligt også fra smartphones. Indgangen på forsiden har desuden fået et redesign med bl.a. hurtig adgang til statistikemnerne og en prioriteret præsentation af de vigtigste nyheder. En brugertilfredshedsundersøgelse gennemført i november har vist, at tilfredsheden med formidlingen er steget fra 62% tilfredse i 2014 til 71% tilfredse i 2016.

PROCESSER

Bedre kvalitetssikring

Styrkelse af statistik kvaliteten

Mange af vores statistikker indgår med betydelig vægt i den offentlige debat om samfundsudviklingen eller direkte som grundlag for beslutninger, der har konsekvenser for fx kommunernes økonomi eller reguleringer af aftaler mellem arbejdsmarkedets parter. En løbende kvalitetssikring er derfor afgørende. Vi vil bl.a.:

- gennemføre en omfattende kvalitetsgennemgang og omprogrammering af modellen og systemet for fremskrivning af befolkningsudviklingen i kommunerne samt
- påbegynde en systematisk, løbende kvalitetsgennemgang af vores statistikker.

Vi vil også koordinere et EU-netværk, der skal udvikle kvalitetsstandarder for statistik baseret på administrative data. Arbejdet forløber over flere år og slutproduktet vil være en fælles europæisk kvalitetsstandard for denne type statistik.

Udvikling af brugerevalueringer

Vi ønsker at opprioritere både ministeriernes og forskningsverdens brug af registerdata. Derfor udvikler vi nye evalueringsinstrumenter til brugere af disse data. Evalueringerne skal bruges til systematisk at få brugernes vurderinger af, hvordan de eksisterende ordninger fungerer, og hvordan de kan gøres bedre.

Produktionssystem med øget anvendelse af standardløsninger, der både er robuste og fleksible

Moderniseret fejlsøgning

De data, vi modtager fra administrative systemer eller via spørgeskemaundersøgelser, kan indeholde oplysninger, som ikke er korrekte. Fejlsøgning og fejlretninger er derfor en vigtig arbejdsproces i al statistisk bearbejdning af data, og den involverer mange ressourcer i Danmarks Statistik. Frem mod 2020 vil vi gennemgribende modernisere og effektivisere fejlsøgningen med brug af nye standardiserede metoder og it-værktøjer. I år vil minimum 10 statistikker blive omfattet af den moderniserede fejlsøgning.

Fokus på at bruge ressourcerne der, hvor kvaliteten øges mest

Fokus på forretningskritiske virksomheder

En række af de største virksomheder i Danmark har afgørende betydning for centrale erhvervs-, arbejdsmarkeds- og økonomiske statistikker. Disse betegnes som 'forretningskritiske virksomheder'. Vi implementerer nu en driftsmodel til at håndtere kontakten med og indberetningerne fra disse firmaer.

→ I 2016 har der været gennemført systematisk kvalitetsgennemlysning af seks statistikker: Ph.d. statistikken, statistikken over ledige stillinger, hugststatistikken, statistikken over byggebeskæftigelsen, energiregnskabet og statistikken over udenrigshandel med tjenester. Herudover bliver statistikdokumentationerne løbende kvalitetssikret og der følges op på forskellige kvalitetsudfordringer.

EU-netværket om kvalitet af statistik baseret på flere kilder (multisource statistics), herunder administrative data, forløber planmæssigt, og de første afleveringer til Eurostat er lavet. Den første projektperiode slutter i maj 2017, men der er afleveret en ansøgning til næste projektperiode (maj 2017 – september 2018), så arbejdet forventes videreført.

→ Der er gennemført en evaluering af ministerieordningen og afholdt evalueringsmøder med brugere af ordningen. Evalueringen har vist stor tilfredshed med ordningen blandt brugerne. I samarbejde med det Koordinerende Organ for Registerforskning (KOR) har vi udviklet et evalueringsskema til forskere vedr. brug af registerdata. Forskningsministeriet vil komme med resultaterne af evalueringen primo 2017.

→ Projektet Moderniseret fejlsøgning er i gang. Status for 2016 er, at der er udarbejdet metoderapporter med anbefaling til standardiseret fejlsøgning til 10 statistikker og implementeret fremskudt fejlsøgning i 6 statistikker. Der er lagt 12 statistikker i test i DAF, men det er ikke lykkedes at lægge statistikker i produktion, idet der har været funktionelle mangler i DAF i forhold til kontorernes forventninger til et nyt system. Disse funktionelle problemer forventes løst i 2017.

→ I 2016 er den første version af driftsmodellen blevet afprøvet og vedtaget. Den indeholder metode for profilering af de vigtigste koncerner, metode for datakonfrontation af de indrapporterede tal for disse koncerner til forskellige statistikker med henblik på at skabe konsistens imellem statistikkerne, etablering af et internt netværk af statistikansvarlige til hurtig kommunikation og reaktion ved ændringer i koncernens organisatoriske forhold samt etablering af en fælles indgang til Danmarks Statistik for koncernen i form af etablering af en Key Account manager funktion.

DATAKILDER

Fortsat reduktion af indberetningsbyrden

Det bliver lettere at indberette

Det er vigtigt for os at gøre det lettere for virksomheder og offentlige institutioner at indberette til statistik. Det har vi arbejdet systematisk med i en årrække. Vi fokuserer i år bl.a. på:

- at udbrede system-til-system løsninger, fx til hoteller, så oplysninger om overnatninger overføres automatisk fra bookingsystemerne,
- at samarbejde med kommunernes it-leverandører om at tilpasse økonomisystemerne, så regnskabsoplysninger indsendes automatisk,
- at øge genbrug af data, så der kun skal indberettes 'én gang ét sted', fx vil data på grundskoleområdet fremover blive hentet direkte fra FLIS (Fælleskommunalt Ledelsesinformationssystem), og data fra Vejdirektoratet samt fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet vil blive anvendt til udarbejdelse af outputprisindeks for byggeri og anlæg samt
- at der sættes en øvre grænse for, hvor mange statistikker en virksomhed med 10-19 ansatte kan indberette til i løbet af et år.

Online fejlsøgning

En anden måde at reducere indberetternes byrde på er online fejlsøgning, hvor fejl fanges i forbindelse med indberetningen, da det reducerer behovet for efterfølgende kontakt til virksomhederne. Som led i moderniseringen af fejlsøgning gennemgår vi nu de statistikker, som er baseret på, at der sker en direkte indberetning til Danmarks Statistik.

Strategiske alliancer med centrale dataleverandører og registrejere

Leverancesikkerhed og gensidige fordele

Administrative data skal bruges så effektivt som muligt til statistik. Derfor styrker vi vores relationer til de institutioner, der leverer denne type data til os. Vi samarbejder med leverandørerne om, hvordan de statistiske krav til datakvaliteten kan indarbejdes i de administrative systemer. Dette samarbejde vil samtidig reducere leverandørens arbejde i forbindelse med leveringen. I år etablerer vi leveranceaftaler med flere større dataleverandører for at skabe klare og effektive rammer for samarbejdet.

➔ Arbejdet med at lette indberetningsopgaven for virksomheder og myndigheder er en vedvarende proces. Der er i 2016 fastsat en grænse for, hvor mange lovpligtige statistikker små og mellemstore virksomheder skal deltage i. Det betyder, at virksomheder med hhv. 0-9, 10-19 og 20-49 beskæftigede fra 2017 højst skal indberette til hhv. 3, 6 og 9 statistikker. Herudover blev det muligt at indberette til hhv. Lønstatistik og Fraværstatistik via system-til-system-løsningen Idep.web.

➔ Danmarks Statistik har i 2016 foretaget en metodisk gennemgang af 6 statistikker, med henblik på at optimere og effektivisere fejlsøgningen af de indberettede oplysninger. Herudover arbejdes på at fremrykke så meget af fejlsøgningen som muligt, så fejlretningen sker allerede i forbindelse med indberetningen. Herved undgås efterfølgende genkontakt til indberetterne. Der er i 2016 implementeret fremskudt fejlsøgning i 16 digitale indberetningsløsninger.

➔ Vi har kortlagt alle eksisterende samarbejdsaftaler ml. DST og leverandører af administrative data og vi har etableret en standardprocedure for det fremtidige samarbejde med vores dataleverandører med det formål at sikre leverancesikkerhed og kvalitet. Vi har indtil videre indgået enkelte konkrete leveranceaftaler blandt dem, der manglede – bl.a. med SKAT og Naturerhvervsstyrelsen.

Udnyttelse af nye datakilder, hvor det er meningsfyldt, fx Big Data

Udnyttelse af big data i statistikproduktionen

Big Data består af de elektroniske spor, vi alle efterlader os i den digitale verden. Disse data giver os en unik mulighed for at belyse samfundsspørgsmål på helt nye måder. Vi forventer at kunne bruge Big Data til at lave både hurtigere og mere effektiv statistik. Som et tidligt skridt inddrager vi i 2016 supermarkedernes stregkodedata i beregningen af forbrugerprisindekset. Vi gennemfører også en række pilotundersøgelser, for at se på muligheden for at supplere eller erstatte traditionelle datakilder med fx Big Data. Som en del af arbejdet skal der laves aftaler med relevante leverandører om adgang til deres data.

Vi vil bl.a. arbejde på:

- at indgå nye aftaler om data til udarbejdelse af prisindeks, fx data om telepriser fra teleselskaber,
- at undersøge mulighederne for brug af positioneringsdata fra skibe til transport- og havnestatistik samt
- at afprøve muligheden for at få oplysninger om ledige stillinger i den offentlige sektor via netportaler (web scraping).

→ Vi har gennemført en række aktiviteter for at øge brugen af big data i statistikproduktionen i DST:

- Stregkodedata fra supermarkeds kæderne er nu fuldt integreret i produktionen af prisstatistikken.
- Opgaven med at indgå nye aftaler om data til udarbejdelse af prisindeks om telepriser er ikke blevet gennemført i 2016. Arbejdet forventes genoptaget i 2017, bl.a. fordi nye EU regler giver lovhjemmel til det.
- Mht. positioneringsdata fra skibe er der etableret en aftale, så Danmarks Statistik nu modtager AIS-data løbende i vores database. Omfanget er cirka 30.000.000 meddelelser dagligt. Der er desuden lavet programmer, der oversætter de stærkt komprimerede AIS-beskedes til struktureret data, der derefter er tilgængelige i en anden tabel i databasen. Der er taget hul på at analysere disse data, herunder at specificere de konkrete anvendelser i eksisterende og nye statistikker yderligere. Dette arbejde foregår i samarbejde med statistikbureauer i Holland, Norge, Grækenland og Polen i regi af ESSnet Big Data.
- Mht. ledige stillinger vha. web scraping har IT-center konkluderet - efter at have undersøgt et udtræk af stillingsopslag fra jobportal og offentlige hjemmesider - at det ikke ville være rentabelt at udvikle en automatiseret løsning til at udtrække oplysninger for den offentlige sektor til statistikken over ledige stillinger. Arbejdsmarked har derfor undersøgt muligheden for at trække jobopslag fra jobportal og offentlige hjemmesider og herfra finde de nødvendige oplysninger til statistikken ved en manuel proces. Der er udarbejdet et estimat for omkostningerne ved på den måde at udvide statistikken over ledige stillinger til at dække hele økonomien bortset fra landbrug.

DATASIKKERHED

Højere standarder for omgang med data

Sikkerhedsrutiner og intern kontrol

Adgang til fortrolige data skal i endnu højere grad være begrundet i et strengt arbejdsbetinget behov. Medarbejdernes adgang til data bliver løbende vurderet, og deres databehandling vil fremover blive logget og analyseret i større omfang. Det betyder, at afvigende mønstre i datafremsøgninger vil blive spottet og udtaget til ekstra kontrol.

Yderligere fokus på datasikkerhed

Vi vil styrke kompetencerne og skærpe opmærksomheden om datasikkerhed for alle med adgang til data. Derfor udvikler vi software, som hjælper forskere, der har adgang til vores data, så de undgår at overtræde reglerne for datasikkerhed vedr. hjemtagning af individoplysninger. Disse oplysninger er dog i forvejen af-identificerede. Samtidig gennemfører vi internt rettede kampagner, der skal styrke medarbejdernes fokus og opmærksomhed på datasikkerheden.

Sikring af den fysiske sikkerhed for vores data

Færrest mulig har adgang til data med CPR-nr.

Muligheden for at identificere data enten via CPR-nr. eller navn og adresse skal begrænses. Vi vil sikre data yderligere ved at omlægge de interne systemer og processer, der behandler personhenførbare data, så data fremover vil blive af-identificeret automatisk ved modtagelsen.

Vi vil etablere en skærmet enhed, der får til opgave at modtage identificerbare data og aflevere af-identificerede data til vores statistiksystemer.

Afgrænset og sikker udveksling af data i det europæiske statistiksystem

Principper for udveksling af mikrodata i EU

I det europæiske statistiksystem undersøges mulighederne for at udveksle identificerbare mikrodata mellem EU-landene for at løse kvalitetsproblemer og samtidig nedbringe byrden for indberetterne. Denne form for udveksling er en væsentlig ændring i forhold til den nuværende praksis.

Vi arbejder for at få klare fælles principper for udveksling af identificerbare mikrodata i EU, så omverdenens tillid til fortrolighed og datasikkerhed fastholdes. Mikrodata er individdata om enten personer eller virksomheder.

På udenrigshandelsområdet indgår vi i et konkret pilotprojekt og undersøger her muligheden for en løsning, som giver en væsentlig byrdelettelse, men ikke kræver udveksling af identificerbare mikrodata.

→ Vi har indført et log-overvågningssystem (log-point) og vi er begyndt at foretage stikprøver af medarbejdernes brug af data.

→ Udviklingen af software, der kan hjælpe forskere til at undgå at overtræde reglerne for datasikkerhed, er udviklet i 2016 og er nu i testfase. Internt i Danmarks Statistik er der gennemført en kampagne om datafortrolighedsreglerne målrettet medarbejderne i forskningsservice og vi har lavet et gennemtjek af outputreglerne. Vi har ligeledes i samarbejde med Devoteam lavet en risikovurdering af forskerordningen. Ligeledes er gennemført en eksternt rettet awareness-kampagne, om hvad man må og ikke må, når man bruger DSTs forskermaskiner.

→ Projektet har vist sig at være temmelig ressourcekrævende. Der er udarbejdet kravsspecifikation til den centrale pseudonymiseringsenhed med følgende formål: Cpr-numre fjernes fra data, der kommer ind via CEMOS (primært administrative registre) og persondata i statistiksystemerne og erstattes af et ikke-informationsbærende løbenummer.

→ Udvalget for Det Europæiske Statistiske System (ESSC) tiltrådte på dets møde 11. februar 2016 'ESS Core Principles for the exchange of confidential data on Businesses for statistical purposes'. Heri beskrives 7 principper, der skal være opfyldt, før der kan udveksles identificerbare mikrodata i EU. Danmarks Statistik har været en del af den Task Force, der har stået for udarbejdelsen af principperne, og har dermed været meget aktive i processen.

STATISTIKSAMARBEJDE

Styrket samarbejde og koordinering i det danske statistiksystem

Overblik over offentlig statistik i Danmark

Danmarks Statistik er landets største producent af statistik, men derudover er der en række andre myndigheder, der producerer et ukendt antal statistikker. Vi vil gennemføre en kortlægning af den offentligt producerede statistik i Danmark, for at kunne få et mere komplet billede af den statistik, der eksisterer hos de forskellige myndigheder. Kortlægningen vil øge gennemsigtigheden og skabe større overblik i det danske statistiske system. Den er også en forudsætning for tværgående kvalitetsindsatser.

Bedre kvalitet af europæisk statistik i Danmark

På baggrund af ny EU-lovgivning har vi udarbejdet retningslinjer, der skal sikre kvaliteten af den statistik, Danmark producerer for EU (europæisk statistik). Efterlevelsen af retningslinjerne vil nu blive monitoreret for første gang. Arbejdet vil styrke koordineringen af det danske statistiksystem. Vi udarbejder et spørgeskema på baggrund af de kriterier, retningslinjerne opstiller, hvorefter de andre danske producenter af europæisk statistik gennemfører en selvevaluering af deres efterlevelse af retningslinjerne. Resultaterne vil indgå i en årlig rapport, som skal forelægges EU's statistiske kontor, Eurostat.

Fælles konsistent datagrundlag hos offentlige producenter

Forbedret datagrundlag til ministerier

En række ministerier efterspørger bedre muligheder for hurtigt og fleksibelt at kunne anvende data fra Danmarks Statistik i deres analysearbejde og at kunne bruge analyseresultaterne i deres egne datavarehuse. I datavarehuse vil ministerierne kunne bygge informationer fra deres egne systemer sammen med viden fra Danmarks Statistik. Vi vil videreudvikle disse ordninger og udbrede dem til et betydeligt antal ministerier.

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi

Danmarks Statistik forventer at bidrage aktivt til den nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi. Det gælder især den nye strategis målsætning om bedre udnyttelse af de teknologiske muligheder for deling af data mellem borgere, virksomheder og offentlige myndigheder. På det felt har Danmarks Statistik lang erfaring med at løse de udfordringer, der er forbundet med at koble og harmonisere data af forskellig oprindelse efter fælles internationale begreber og klassifikationer, så samkøring og tværgående analyse på konsistente datasæt bliver mulig.

→ Aktiviteten er ikke gennemført. Kortlægningen af offentligt produceret statistik i Danmark afventer det nye lovgrundlag for dansk officiel statistik, som er under udarbejdelse (se punkt nedenfor).

→ 'Retningslinjer for europæisk statistik' er baseret på den europæiske Code of Practice og er målrettet myndigheder, der producerer europæisk statistik, men som ikke har statistikproduktion som deres hovedformål. I juni 2016 har disse myndigheder for første gang gennemført en selvevaluering vedrørende efterlevelse af retningslinjerne. Resultaterne heraf blev drøftet i Koordinationsudvalget for europæisk statistik 1. dec. 2016 og det blev besluttet at gennemføre en besøgsrunde hos samtlige danske ONAs i 2017 med henblik på at øge den fælles forståelse af retningslinjer og finetune monitoreringsprocessen.

→ I samarbejde med Uddannelsesministeriet har vi etableret et datavarehus på uddannelsesområdet, som er i drift fra starten af 2017. I forbindelse med udarbejdelsen af datavarehuset har vi udviklet viden og erfaring, som vi kan anvende i etableringen af tilsvarende løsninger på andre områder.

→ Danmarks Statistik indgår i flere styre- og arbejdsgrupper under den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2016-2020 specielt inden for strategiens initiativ 8.1 "Gode data og effektiv datadeling". Det er især Danmarks Statistiks erfaringer og ekspertise vedr. it-arkitektur, datakvalitet, metadata og erfaringer med digitale løsninger i forbindelse med dataindsamling og databehandling som inddrages. Desuden har Danmarks Statistik erfaringer med alle nuværende grunddata (CPR, CVR og BBR) og bidrager med review af den nye fællesoffentlige løsning vedr. Nemlogin.

Ny lov om dansk statistik

Uafhængighed, kvalitet og koordination – nøgleord for ny lov

Lov om Danmarks Statistik er fra 1966, og en ny lov har længe været under overvejelse. Efter at EU reviderede forordningen om europæisk statistik i 2015, skal en dansk statistiklov nu realiseres. Processen startede i 2015, og der forventes at foreligge et lovudkast inden udgangen af 2016. Uafhængighed, kvalitet og koordination er nøgleord i den europæiske lovgivning. Rigsstatistikerens rolle som fagligt uafhængig koordinator er krævet i den nye EU-lovgivning og skal udmøntes i den danske lovgivning.

I forbindelse med det lovforberedende arbejde gennemføres pilotstudier. Formålet er at illustrere effekterne på kvalitet og omkostninger for den statistik, Danmark producerer for EU, når nye fælleseuropæiske kvalitetsstandarder bringes i anvendelse.

Dansk aftryk i EU og andre internationale fora

Interessevaretagelse i EU

I de senere år har EU arbejdet for at samle en række detaljerede retsakter om statistik under større forordninger. Dette sker for at gøre det europæiske statistikprogram mere fleksibelt, men det skaber samtidig et behov for at øge koordinationen af vores europæiske arbejde. Vi arbejder aktivt for, at den juridiske arkitektur er konsistent på tværs af forordningerne, samt at der anlægges et realistisk ambitionsniveau, som ikke gør dem unødigt kostbare. I 2016 vil der blive arbejdet på: Rammeforordningen for erhvervsstatistik, Rammeforordningen for personstatistik og Rammeforordningen for landbrugsstatistik.

Internationalt statistiksamarbejde

Vi deltager aktivt i det internationale statistiksamarbejde. I EU sker det i form af deltagelse i en lang række komité- og direktørmøder, i arbejdsgrupper og task forces på de fleste af vores statistikområder samt i mere tværgående satsninger om bl.a. implementeringen af den europæiske vision for statistik, Big Data og udviklingen af kvalitetsnormer for registerbaseret statistik.

Inden for den økonomiske statistik er vi også centralt placeret i samarbejdet mellem de europæiske statistikinstitutioner og den europæiske centralbank, ECB.

På globalt plan spiller FN en vigtig rolle i harmonisering og udvikling – også på statistikområdet. Her er vi bl.a. aktive i arbejdet med den statistiske kapacitetsopbygning vedrørende FN's nye globale bæredygtighedsmål (SDG – Sustainable Development Goals), globaliseringsstatistik og i arbejdet med Big Data.

→ Der er udarbejdet udkast til forslag om en ny lov om officiel dansk statistik. I den forbindelse er der afholdt interressetmøder med særligt interesserede parter. Hovedtemaerne i lovudkastet er uafhængighed for officiel statistik, koordination i det danske statistiksystem, kvalitets sikring af officiel statistik med implementering af begrebet 'officiel statistik', datafortrolighed samt brug af nye datakilder. Fremsættelse i Folketinget er grundet for mange forslag på Folketingets lovprogram for 2016/2017 udsendt til Folketingsåret 2017/2018. Forslaget vil blive sendt i høring i foråret 2017. Der er ikke gennemført individuelle pilotstudier i forbindelse med det lovforberedende arbejde.

→ Danmarks Statistik har taget aktivt del i det lovforberedende arbejde i det europæiske statistiske system vedrørende tre nye statistiske rammeforordninger. EU-kommissionen fremsatte i august et endeligt forslag til en ny rammeforordning vedr. socialstatistik og vi har herefter indgået aktivt i forhandlingerne af forslaget i Rådets arbejdsgruppe for statistik. Her har vi lagt vægt på, at der sikres gennemsigtighed om de krav, der stilles til medlemsstaterne (herunder om forordningens omkostninger) samt på mulighederne for fortsat at anvende administrative registre i statistikproduktionen.

→ Vi har i 2016 deltaget aktivt i det internationale statistiksamarbejde på en lang række områder. Vi har ikke mindst haft fokus på at bidrage til udviklingen af datagrundlaget og statistiske kompetencer til underbygning af FN's nye bæredygtighedsmål med fokus på brugen af administrative data i produktionen af officiel statistik.

